

Jak poskytovat služby pro 32 obyvatel na 1 kilometru čtverečním?

ZAJÍMÁ VÁS POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB VE VENKOVSKÝCH OBLASTECH?

Toto téma zajímá i nás, proto jsme se za novou inspirací vydali do francouzské Bretaně a do chorvatské oblasti Zadar. Co jsme zjistili? Čtěte dál a podívejte se také na dokument na našem webu

www.masnepomucko.cz/erasmus

Co je naším cílem?

Téma rozvoje sociálních služeb a příprava na stárnutí společnosti provázelo naše evropské putování do francouzského společenství obcí Syndicat de Lorge a chorvatské místní akční skupiny BURA. Společně jsme hledali vhodná řešení poskytování služeb, která by mohla fungovat v rámci našeho venkova.

Společná práce spočívala především ve výměně příkladů dobré praxe i diskuse o tom, co se na našem území nedaří a kde vidíme potenciál pro zlepšení a další rozvoj.

Sdílením příkladů dobré praxe jsme hledali inspiraci a uvědomili si, že

a) sociální rozvoj v obcích a respektování potřeb obyvatel je klíčovou součástí investičních akcí a budování infrastruktury

b) reagovat na měnící se potřeby obyvatel a uživatelů služeb je nezbytné

To je cílem všech partnerských organizací: spoluprací všech subjektů zkvalitnit život v našich venkovských regionech, dodávat nadstavbu naší každodenní činnosti naplněním těch potřeb, které naše území postrádají.

Jak chápeme sociální služby?

Sociální službou rozumíme širokou škálu aktivit, které mohou jednoduše a efektivně zjednodušit a usnadnit život ve venkovské oblasti nejen starším či invalidním občanům, ale také sociálně slabým rodinám, nezaměstnaným osobám, žákům ve školách nebo každému, kdo potřebuje individuální přístup ve své sociální situaci. Naším cílem je, aby lidé co nejdéle setrvali ve svých domovech a řešení jejich situace se našlo v jejich obci.

Jak v našich regionech vypadají sociální služby?

Abychom mohli dobře porovnat naše organizace a fungování systémů poskytování služeb v regionech, každý národní tým zpracoval stručný popis situace sociálních služeb na svém území.

Místní akční skupina sv. Jana z Nepomuku (CZ)

Poskytovatelé sociálních služeb jsou velmi různorodí: obce, kraje, stát, církve, NNO a další právnické i fyzické osoby. V sociálních službách existuje velká nabídka. Ovšem mezi městem a venkovem jsou v nabídce sociálních služeb propastné rozdíly. V našem území prakticky zcela chybí terénní sociální služby, které by umožnily občanům co nejdéle setrvat v jejich domovech a prodloužit kvalitu jejich života. Terénními sociálními pracovníky disponují pouze obce II. a III. typu. Chybí nabídka volnočasových aktivit pro starší děti a dospělé, neformální vzdělávání je dostupné pouze ve větších městech.

Máme velké rezervy ve spolupráci obcí, v zapojování dobrovolníků a v osvětě veřejnosti. Také zjišťování potřeb obyvatel v obcích našeho území není zatím pevně zakotvené.

Jasna Perinić: „Přála bych si zavést denní stacionář (Kristián, Přeštice), který jsem viděla v Čechách, aby k nám mohli docházet další klienti, kteří chtějí jen strávit společně čas.“

Ana Škara: „*Inspirovala mne sdílená sousedská výpomoc (Totem, Plzeň).*“

Lidé, kteří jsou do programu SOUSEDÉ plus® zapojeni, vytvářejí tzv. komunitní spolky/kluby, prostřednictvím kterých se vzájemně podporují a pomáhají si. Každý člen spolku/klubu za sebe navrhne oblast, činnost, kde může někomu nabídnout pomocnou ruku, a na druhou stranu pojmenuje oblast, ve které pomoc sám potřebuje.

Program přináší šanci seniorům nebýt závislími, ale mít přátelskou podporu, najít partnery pro sdílení; získat impulsy a nápady pro volný čas, ZŮSTAT CO NEJDÉLE VE SVÉM PŘIROZENÉM PROSTŘEDÍ. Oddaluje okamžik, kdy je člověk zcela závislý na pomoci rodiny nebo odborných institucí.

Elisabeth Demoy: „*V Čechách a v Chorvatsku jsou služby bližší lidem z hlediska psychologického a vztahového.*“

Nataša Petrušić: „*Jsem ráda za příklady dobré praxe v Čechách, kde je dost dobře rozvinutá deinstitucionalizovaná péče o seniory stejně*

jako pro osoby se zdravotním postižením, což je velmi dobře. Tím spíš, že ji vidíme rozvinutou na venkově stejně jako ve městech.“

V území obcí Syndicat de Lorge existuje velmi široká nabídka sociálních i veřejných služeb pro všechny sociální struktury. Stejně dostatečná je nabídka aktivit pro děti, rodiče a mládež. Obce jsou v poskytování služeb ve vzájemné spolupráci velmi aktivní a podporují různé spolky a sdružení, které v území sociální služby poskytují.

V území funguje princip tzv. participační demokracie (Rada moudrých, Rada dětí, participační dílny). Přesto je zlepšení možné, ne-li nezbytné. Obce se ochotně vzdávají rozvinutých služeb a předávají je vyšším územním celkům, což vede k centralizaci a vzdalování se služeb občanům.

Ana Škara: „Zaujala mne sociální zařízení pro integraci dětí do společnosti, které jsou ohroženy školním neúspěchem.“

Vesna Dujić: „Na mě největší dojem udělala existence Rady starších. To, že si cení myšlení lidí, kteří skončili svůj produktivní věk, ale stále jsou ceněni právě pro své zkušenosti, znalosti, které získali během svého profesního života, to se mi moc líbilo.“

Rada starších v obci Plaintel přináší zastupitelstvu náměty na aktivity či zlepšení kvality života v obci a zastupitelstvo města se těmito návrhy zabývá a snaží se je realizovat.

Nataša Petrušić: „Hodně se pracuje na zlepšování kvality života občanů na venkově, a to i v oblasti kultury a sportu, a také v oblasti rozvoje veřejné dopravy obyvatel mezi vesnicemi. To je něco skutečně výjimečného a dává to příležitost mladým lidem, aby na venkově zůstali a aby se vrátili do svého regionu po skončení studia na vysoké škole. Francie skutečně nabízí tu možnost, má ten potenciál, aby mladí lidé zůstávali žít na venkově.“

Miroslava Brožová: „Ve Francii mi přišla skvělá vysoká míra zapojení dobrovolníků.“

Kristýna Fantová: „Obce ve Francii do všeho více vstupují, jsou aktivnější.“

Adéla Mašková: „Obdivuji a trochu závidím Francouzům vysokou míru zapojení obyvatel do věcí veřejných.“

LAG BURA (CRO)

Většina obcí má vybudovaný systém základní sociální pomoci a terénních sociálních služeb. Obce poskytují podporu sdružením s organizovanými sociálními aktivitami, například sportovním klubům a kulturním skupinám. Jsou to také obce, které iniciují vytváření terénních služeb pro seniory. Obecně vzato, v Chorvatsku je míra decentralizace ze všech partnerských zemí největší a je to velmi pozitivní jev.

Obce v oblasti působnosti LAG Bura

poskytují finanční podporu obyvatelům různými způsoby, například formou stipendií pro žáky a studenty s mimořádnými výsledky, jednorázovým příspěvkem rodičům novorozenců, pomoci při zajišťování otopu v zimě, terénní péči o seniory, rozvozem sazenic na jaře, vánočními příspěvky seniorům atd.

Rozdíly mezi městem a venkovem jsou přesto velmi výrazné.

Systém sociální péče v Chorvatsku potřebuje obohatit o denní stacionáře pro seniory, aby nemuseli, pokud nechtějí, opouštět svoje domovy a odcházet do domova důchodců. Dále je třeba zlepšit kvalitu a navýšit kapacitu pobytových služeb v zařízeních sociální služby. V neposlední řadě je třeba se zaměřit na vytvoření mimoškolních aktivit pro mládež, přestavět systém finanční podpory novorozencům, přehodnotit investice do mateřských škol, do místní dopravy a do center mládeže.

Marie-Pierre Rault: „Oceňuji větší míru vstřícnosti lidí, kteří se v zařízeních starají o druhé.“

Michel Jouan: „Ve Francii máme zařízení velmi dobře vybavená, moderní. V Chorvatsku a v Čechách jsou zařízení menší, méně vybavená. Ale lidé, kteří se o lidi v zařízeních starají, jsou více empatičtí. Myslím, že náš systém ve Francii má tendenci vzdalovat se od uživatelských služeb. Na to musíme dát pozor, protože lidské hledisko je důležité.“

Soňa Tikalská: „Nadchlo mě stipendium pro žáky základních a středních škol, udělované obcí. Buduje se tak vztah mezi obcí a mladým člověkem.“

Obec Obrovac uděluje ze svého rozpočtu stipendium žákům základní školy a posléze tímto způsobem podporuje žáky i po odchodu na vzdálenou střední školu. Stipendiem udržuje vztah a podporuje mladé, aby se do obce po skončení školy vrátili zpět do obce.

Zdeněk Tomášek: „Oceňuji perfektní podporu pro různé aktivity ze strany obcí.“

Co nás inspirovalo?

Aby naše cestování za poznáním nevyšlo naprázdno a spolupráce se nestala pouze hezkou vzpomínkou na naše evropské přátele, každý z účastníků si na závěr odpověděl na otázku:

„Co mě inspirovalo a co po návratu domů zavedu do své praxe?“

Zde přinášíme odpovědi. Možná si mezi účastníky najdete svého zastupitele či odpovědnou osobu, se kterou můžete diskutovat na téma služeb ve vaší obci.

Jindřich Jindřich, místostarosta města Spálené Poříčí, předseda MAS: *„Zaujala mne možnost lokální potravinové banky pro sociálně potřebné obyvatele. Jednoduchá a funkční věc.“*

Jaromír Kastner, překladatel: *„Zlepšit přístup pedagogů k jazykovému vzdělávání v základních školách.“*

Eva Staňková, sociální pracovnice Nepomuk: *„Spolupracovat s neziskovými organizacemi ohledně možnosti zajištění asistenčních služeb v terénu pro seniory a rodiny s dětmi; rozšířit pečovatelskou službu i o poskytování zdravotnických úkonů; vybudovat Telealarm; zavést pojízdnou prodejnu do menších obcí.“*

Renata Vodičková, vedoucí pečovatelské služby Nepomuk: *„Navázat spolupráci s obecními úřady spádových obcí Nepomuku s cílem poskytnout jim informace o nabízených pečovatelských“*

(terénních) službách a rozšířit pracovní dobu pečovatelské služby."

Soňa Tikalská, zástupce ředitele v ZŠ Spálené Poříčí, členka zastupitelstva města Spálené Poříčí: „Navázat spolupráci s jinými školami a prohloubit spolupráci s obcí s cílem motivovat děti k lepším studijním výsledkům.“

Marie Bílková, členka MAS: „Založit Radu starších v obci Pádlu a uspořádat výstavu fotek starých lidí, které nafotí mladí lidé.“

Veronika Sklenářová, projektová manažerka MAS: „Zřídit půjčovnu her a vybudovat mezigenerační hřiště v komunitním centru ve Spáleném Poříčí.“

Edita Hofmanová, sociální pracovnice ve Spáleném Poříčí: „Zapojit dobrovolníky v naší obci při navštěvování seniorů a osamělých občanů.“

Zdeněk Tomášek, starosta obce Čížkov: „Provádět průzkum na území obce o potřebách lidí; zvýhodňovat mladé rodiny zlevněním místních poplatků; více využívat veřejně prospěšné práce; z rozpočtu obce hradit dovoz nákupů nebo cestu seniorů k lékařům.“

Adéla Mašková, zastupitelka obce Borovno, členka MAS: „Vzdělat si v obci místní pečovatelku a využívat nezaměstnané osoby pro práci v domácnosti imobilních občanů.“

Marie-Pierre Rault, zastupitelka pro solidaritu a sociální věci obce Ploeuic-l'Hermitage: „Vytvořit strukturu přijímacích prostor pro stárnoucí osoby s handicapem (60+).“

Elisabeth Demoy, zastupitelka pro oblast sociálních věcí obce Plaintel: „Vytvořit „blízkostní“ strukturu (doprovázení při

administrativních úkonech), lépe komunikovat a informovat občany o službách.“

René Quaebeur, člen Rady starších, Plaintel: „Zmapovat potřeby těch, kteří žijí v izolaci a osamocení, zlepšit dopravu ve smyslu individualizace.“

Nicole Oger, zastupitelka pro oblast dětí a mládeže obce Plaintel: „1) Zvýšit počet míst v zařízeních pro děti s problémy a posílit jejich doprovázení (ve škole i mimo ni), 2) rozvíjet struktury pro velmi nadané děti, 3) zlepšit vazby mezi dětmi do 6 let a jejich rodiči a výchovnými zařízeními (schůzky rodiče/učitelé v mateřských školách, schůzky rodiče/vyučující, schůzky s profesionály specializujícími se na problematiku dětského věku), 4) vytvořit Radu dospívajících.“

Eric Cambresy, zastupitel pro oblast financí obce Plaintel: „*Najít finanční prostředky na výše uvedené návrhy.*“

Lucie Tesla: „*Vytvářet projekty sociální pomoci pro domácí pomoc starším lidem a projekty týkající se zaměstnávání žen s nízkým společenským postavením a vzděláním.*“

Jasna Perinić, provozovatelka domova pro seniory: „*Chtěla bych zavést denní stacionář, aby k nám mohli chodit klienti jen „pobýt“.*“

Ivan Perinić, provozovatel domova pro seniory: „*Chtěl bych připevnit fotky obyvatel našeho zařízení na dveře jejich pokojů. A také zavést identifikační karty s informacemi o každém našem klientovi pro pobyt venku.*“

Leonardo Rončević, zastupitel obce Jasenice, předseda LAG BURA: „*Inspirační mi bylo veliké zapojení veřejnosti do rozhodování, do určování politiky, způsobu provádění různých věcí atd. To je něco, v čem máme velké rezervy a co musíme ještě rozvinout. U nás je veřejnost stále ještě dost pasivní. Co by bylo dobré u nás zdokonalit a uvést do praxe, je princip důvěry, kterou lidé mají jeden k druhému, protože společně vytváří politiku. Pragmatičnost, jednoduchost a účinnost v postupování mě nadchla u Čechů stejně jako u Francouzů.*“

PLZEŇSKÝ KRAJ

Erasmus+

LES

JEUX
D'ASSEMBLAGE

JEUX
SYMBO

Inspirace službami...

Denní stacionář Kristián Přeštice (CZ)

Kristián je služba pro osoby se zdravotním postižením a seniory, pro osoby po infarktech, úrazech, na invalidních vozících, pro osoby s různými typy demencí, Alzheimerovou chorobou, smyslovým postižením a jiným psychiatrickým onemocněním. Tito lidé mohou v denním stacionáři strávit tu část dne, kdy jsou jejich blízcí v zaměstnání a nemohou se o ně starat. Člověk tak nemusí ze svého domova díky zdravotním problémům, prostě jen počkat v příjemném prostředí, než se jeho blízcí vrátí z práce domů.

Kristián má kapacitu pouze 10 osob, proto nabízí velmi individuální péči, jak v oblasti osobní hygieny, tak i v zaměstnávání a aktivitách. V rodinném prostředí se uživatelé cítí velmi dobře a dostává se jim maximální péče dle jejich potřeb. Personál stacionáře si klienta vyzvedne doma a odpoledne či večer ho opět doveze zpět.

„Resto du coeur“ aneb „Restaurace srdce“ (F)

Síť restaurací srdce najdeme po celé Francii. Založil ji založil známý francouzský humorista Coluche a jedná se o charitativní organizaci. Přestože má placené zaměstnance, pracuje zde mnoho dobrovolníků. Pobočky distribuují jídlo, ošacení a pomůcky pro péči o malé děti. Věci, které směřují k potřebným jsou pořízeny z darů, které věnovaly obchody i soukromé osoby. Prostory a jejich režijní náklady jsou poskytovány obcí. „Restaurace srdce“ funguje na vzájemné spolupráci obce, charity a soukromého sektoru.

Obec Obrovac (CRO)

Přestože má obec Obrovac pouze 4000 obyvatel, je úžasně aktivní v oblasti sociálních služeb, dětí a mládeže. Je to zejména proto, že i zde je patrný odliv mladých do měst a demografický pokles.

Obec provozuje vlastní terénní sociální službu tak, aby i občané ve velmi odlehlých oblastech a samotách mohli zůstat ve svých domovech.

Velmi proaktivně též podporuje rodiny s dětmi: ze svého rozpočtu vyplácí porodné, hradí pomůcky pro žáky v základní škole, sociálně slabé rodiny neplatí školku.

Skvělá je myšlenka stipendia pro žáky s dobrým prospěchem. Stipendiem obec udržuje vztah s občanem od útlého věku a podporuje mladé, aby se do obce po skončení střední školy vrátili zpět do obce.

Na projektu spolupracovaly tyto organizace

Místní akční skupina svatého Jana z Nepomuku

MAS svatého Jana z Nepomuku je sdružením 35 místních partnerů z různých socioekonomických sektorů, které spojuje společný zájem na rozvoji venkovské oblasti Nepomucka a Spálenopoříčska v jižní části Plzeňského kraje. Působí na území 27 obcí s celkovým počtem cca 13 000 obyvatel.

MAS pomáhá realizovat rozvojové projekty, které významně pomáhají zkvalitnit spolkový život a zlepšit prostředí v obcích, zkvalitňují zázemí vzdělávacích zařízení a pomáhají zvýšit či alespoň udržet konkurenceschopnost malých podnikatelů a podnikatelů v zemědělství. Kromě finanční podpory území realizuje Místní akční skupina národní i mezinárodní projekty spolupráce v oblasti rozvoje celoživotního vzdělávání a spolupracuje se zástupci mateřských a základních škol na Akčním plánu rozvoji vzdělávání v území.

Kontakt:

Náměstí svobody 132, 33561
Spálené Poříčí, Czech Republic

mas.nepomucko@seznam.cz

Tel.: +420 602 334 882

www.masnepomucko.cz

Společenství obcí Syndicat de Lorge

V srdci Bretaně působí Syndicat de Lorge, federace čtyř obcí: Plaintel, Saint-Carreuc, Le Bodéo a Ploeuc-l'Hermitage. Posláním organizace je poskytovat na území těchto obcí veřejné služby pro mládež a péči o děti. Syndicat de Lorge nabízí služby jako dětské centrum, herní knihovnu, multimediální knihovnu, rekreační středisko pro školáky a prázdninové tábory a pořádá hudební festivaly a výstavy. Jako nezisková veřejná organizace má za cíl poskytovat levné služby široké škále lidí a pomáhá vytvářet sociální soudržnost mezi obyvateli. Místní přístup je nutností pro přiblížení se potřebám lidí, zejména ve venkovských oblastech. Proto je správní rada složena ze zástupců jednotlivých obcí, aby zajistila dobré zastoupení zájmů.

Kontakt:

11A rue de l'Eglise, 22150
Ploeuc, Bretagne, France

Tel.: +33 2 96 42 17 70

www.cap4.com

LAG BURA

Místní akční skupina LAG Bura se nachází v oblasti Zadar v Dalmácii, má 25 101 obyvatel a 65 členů. Akční skupina byla založena jako svaz občanských sdružení a partnerství mezi místními samosprávami, soukromým a veřejným sektorem se společným cílem realizace udržitelného rozvoje venkova v oblasti průmyslu, obchodu, sociálních služeb, životního prostředí a kultury ve městě Obrovac a v obcích Jasenice, Novigrad, Poličnik, Posedarje, Ražanac, Starigrad, Vrsi a Zemunik Donji. LAG Bura v oblasti své působnosti pro období 2014-2020 zajistila celkem 7.364.902,86 HRK pro rozvoj venkova za účelem podpory místním zemědělcům, chovatelům dobytka, drobnému podnikání a jednotlivým obcím. Jejím cílem je podpora zemědělství, prosazování místních výrobků a řemesel, podpora turistického ruchu, přenos znalostí, posilování značek místních výrobků a vůbec rozvoj celého území.

Kontakt:

Petra Zoranića 61, 23243
Maslenica, Zagrebačka, Croatia

lagbura@gmail.com

Tel.: 099/4735-340

www.lagbura.hr

Vydáno v rámci projektu „Education of decision-makers and social services providers - quality in care“ podpořeného z programu Erasmus+

